

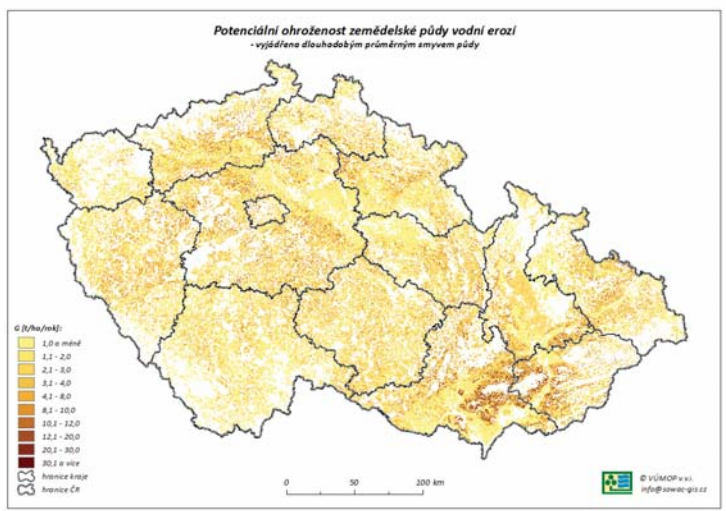
Neregulovaný rozvoj fytoenergetiky ničí úrodnost půdy

VÚMOP, v.v.i.

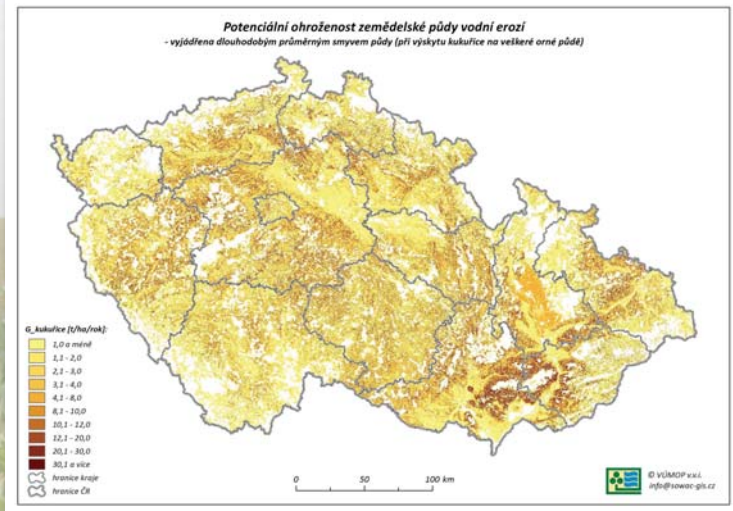
Obnovitelné zdroje energie (OZE) hrají stále důležitější roli v energetické politice vyspělých států. Jedním z důvodů je, že nahrazují klasické fosilní zdroje a navíc jsou místně dostupné. Biomasa je z hlediska využitelného potenciálu pro ČR nejperspektivnější z obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny a tepla. Nejrozšířenější v ČR jsou bioplynové stanice - zemědělské, které jsou určeny ke zpracování cíleně pěstovaných energetických plodin, jako je např. kukuřice, tím se však zvyšuje zastoupení kukuřice jako pěstované plodiny. Tento trend je velmi nešťastný, neboť pěstování kukuřice na nevhodných pozemcích zvyšuje riziko vzniku vodní eroze, jejíž důsledkem je snížení úrodnosti půdy, snížení kvality půdy, častokrát také ohrožení majetků obcí a občanů.

Situace: V rámci zpracování posudků k erozní události bylo provedeno posouzení erozně ohrožených ploch na lokalitě Nová Ves, okres Benešov. Jedná se o mírně svažité pozemky s výsevem kukuřice. Vlivem nevhodného hospodaření dochází ke zvýšení účinku vodní eroze, především vzniku plošné a rýhové eroze a tím k odnosu půdy ze svrchní části svahu a ukládání sedimentu v dolní části. Intenzita vodní eroze je závislá na charakteru srážek a povrchového odtoku, půdních poměrech, morfologii území, vegetačních poměrech a způsobu hospodaření na pozemcích. Kombinací těchto faktorů lze určit potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí, která je vyjádřena dlouhodobým průměrným smyem půdy (G). Nejčastěji se stanovuje pomocí tzv. Univerzální rovnice ztráty půdy USLE (Universal Soil Loss Equation). Výsledná hodnota udává množství půdy v t/ha/rok, které bylo odneseno vlivem vodní eroze (Obr. 1). V případě, že by se na veškeré orné půdě v ČR pěstovala kukuřice, docházelo by k intenzivnější erozi a tedy ke zvýšenému odnosu půdy (Obr. 2).

Obr. 1

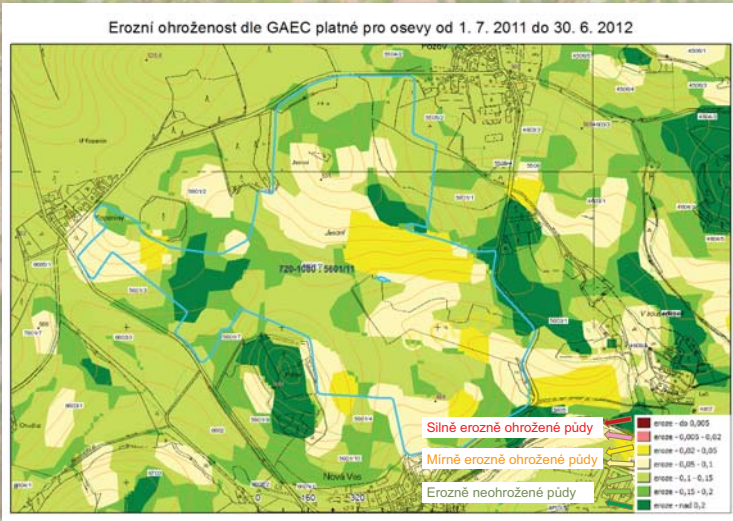
Obr. 2

Erozní událost – Nová Ves

Erozní ohroženost dané lokality dle GAEC platné pro osevy od 1. 7. 2011 do 30. 6. 2012 (Obr. 3) – na části půdního bloku, resp. na 40%, se vyskytuje plocha mírně erozně ohrožené půdy, a proto musí být na takto označené ploše pěstovány plodiny tak, aby byly splněny následující podmínky: širokořádkové plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.

Obr. 3

Erozní ohroženost dané lokality dle odborného stanoviska VÚMOP, v.v.i. podle „Maximální přípustné hodnoty faktoru ochranného vlivu vegetace Cp“ (Obr. 4) – na 48% půdního bloku je vyloučeno pěstování širokořádkových plodin, na 45% plochy je doporučeno pěstování širokořádkových plodin pouze s půdoochrannými technologiemi, na 7% plochy je pěstování bez omezení.

Obr. 4

